

श्रीपदिन् *m.* A club-footed man

श्रील *a.* 1 Lucky, prosperous; see श्रील. -2 Decent; cf. अश्रील.

श्लेष्मन् *m.* [श्लिष्-मनिन् Un. 4. 157] 1 Phlegmatic humour; गुडेन वर्धितः श्लेष्मा सुखं वृद्धया निपात्यते Pt. 3. 62. -2 Mucus (of the eye); स सुप्त इव चाण्डालः श्लेष्मापिहितलोचनः Mb. 12. 141. 44. -*n.* A band, cord. -**Comp.** -**अतिसारः** dysentery produced by vitiated phlegm. -**ओजस्** *n.* the phlegmatic humour. -**कटाहकः** a spittoon. -**झा, -झी** 1 the Arabian jasmine. -2 the hog-weed. -**घातुः** the phlegmatic humour.

श्लेष्मकः Phlegm.

श्लेष्मण *a.* Phlegmatic.

श्लेष्मल *a.* Phlegmatic.

श्लेष्मिक *a.* (-की *f.*) 1 Phlegmatic. -2 Producing phlegm.

श्लेष्मातः, श्लेष्मातकः A kind of tree; Cordia Latifolia (Mar. भोकर).

श्लेष्मिन् Bdellium.

श्लोक 1 *Ā.* (श्लोक्ते) 1 To praise or compose in verse, versify. -2 To acquire. -3 To abandon, give up. -4 To heap together, collect.

श्लोकः [श्लोक-अच्] 1 Praising in verse, extolling. -2 A hymn or verse of praise. -3 Celebrity, fame, renown, name; as in पुण्यश्लोक q. v.; वैदेहि तावदमलो भुवनेषु पुण्यः श्लोकः प्रशस्तचरितैरुपगीयतां ते Mv. 7. 26; उत्तमश्लोकं Bhāg. 2. 1. 9. -4 An object of praise. -5 A proverb or saying. -6 A stanza or verse in general; श्लोकत्वमापद्यत यस्य शोकः R. 14. 70; समाक्षरैश्चतुर्भिर्यः पादैर्गतिं महर्षिणा । सोऽनुव्याहरणाद्-भूयः शोकः श्लोकत्वमागतः ॥ Rām. 1. 2. 40. -7 A stanza or verse in the Anuṣṭubh metre. -8 The dear and beloved people (इष्टमित्र ?); यथा ह वै पदेनानुविन्देदेवं कीर्तिं श्लोकं विन्दते Bri. Up. 1. 4. 7. -**Comp.** -**कारः** a composer of Śloka; P. III. 2. 23. -**भू** *a.* appearing in sound; Ait. Ār.

श्लोकयति Den. P. To celebrate or praise in song.

श्लोक्य *a.* Praiseworthy; शरण्यो नावधीच्छ्लोक्य आह चेदं हसन्निव Bhāg. 1. 17. 30.

श्लोण 1 P. (श्लोणति) To heap together, collect, gather; cf. श्लोण्.

श्लोणः A lame man, cripple.

श्वल्क 1 *Ā.* (श्वल्कते) To go, move.

श्वच्, श्वञ्च 1 *Ā.* (श्वच्ते, श्वञ्चते) 1 To go, move. -2 To be opened, gape, be split or cleft.

श्वज् 1 *Ā.* (श्वजते) To go, move.

श्वद् 10 U. (श्वडयति-ते) 1 To speak ill; (श्वडयति only according to some). -2 (श्वडयति-ते) (a) To go, move. (b) To adorn. (c) To finish, accomplish; (only श्वडयति in these senses according to some).

श्वण्ड् 10 U. (श्वण्डयति) To speak ill.

श्वन् *m.* [श्वि-कनिन् नि० Un. 1. 158] (Nom. श्वा, श्वानौ, श्वानः acc. pl. शुनः; शुनी *f.*) A dog; श्वा यदि क्रियते राजा स किं नास्नात्युपानहम् Subhāṣ; Bh. 2. 31; Ms. 2. 208. -**Comp.** -**अदः**=श्वपाकः q. v.; श्वादोऽपि सद्यः सवनाय कल्पते Bhāg. 3. 33. 6. -**अश्वः** an epithet of Bhairava. -**क्रीडिन्, -वत्** *m.* a keeper or breeder of sporting dogs; Ms. 3. 164; 4. 216. -**गणः** a pack of hounds. -**गणिकः** 1 a hunter. -2 a dog feeder. -**जीविका** dog's life, servitude. -**दंष्ट्रा** 1 a dog's tooth. -2 The गोक्षुर plant (Mar. गोखरु). -**दयितम्** a bone. -**धूर्तः** a jackal. -**नरः** a snappish or currish fellow. -**निशम्, -निशा** a night on which dogs bark; (the 14th day of the dark half of a month). -**पच्** *m.*, -**पचः** 1 a man of a very low and degraded caste, an outcast, a Chāṇḍāla; Ms. 3. 92; श्वपचात्मभुवोर्निरन्तरा मम भूयात् परमात्मनि स्थितिः Bv. 4. 23. -2 a dog-feeder. -3 a public executioner. -**पदम्** 1 a dog's foot. -2 a mark like a dog's foot (to be branded on the forehead of a thief); स्तये च श्वपदं कार्यम् Ms. 9. 237. -**पाकः** an outcast, a Chāṇḍāla; क्षतुर्जातस्तथोग्रायां श्वपाक इति कीर्त्यते Ms. 10. 19; श्वपाको जल्पाको भवति मधुपाकोपमगिरा । देव्यपराधक्षमापनस्तोत्रम् 6; शुनि चैव श्वपाके च पण्डिताः समदर्शिनः Bg. 5. 18; G. L. 29. -**फलम्** lime or citron. -**फलकः** N. of the father of Akrūra. -**भीरुः** a jackal. -**यूथ्यम्** a pack of dogs. -**वृत्तिः** *f.* 1 the life of a dog (to which servitude is often likened); सेवां लाघवकारिणीं कृतधियः स्थाने श्ववृत्तिं विदुः Mu. 3. 14; Ms. 4. 6. -2 servitude, service; सत्यावृताभ्यामपि वा न श्ववृत्त्या कदाचन (जीवेत्) Ms. 4. 4. -**व्याघ्रः** 1 a beast of prey. -2 a tiger. -3 a leopard. -**हन्** *m.* a hunter.

श्वकः A wolf.

श्वञ् 10 U. (श्वञ्जयति-ते) 1 To go, move. -2 To pierce, make a hole, bore. -3 To live in misery.

श्वभ्रम् 1 A hole, chasm; श्वभ्रं च यत्सुखस्पर्शं क्रियतां शिल्पिभिर्मम Rām. 7. 54. 8; महोरगः श्वभ्रमिव प्रविष्टम् V. 1. 18; Ki. 14. 33. -2 A den; कक्षं श्वभ्रमित्युपद्रवन्ति Bri. Up. 2. 9. 7. -3 Hell; वृद्धानपृष्ट्वा संदेहं महच्छ्वभ्रमिवाहति Mb. 8. 69. 54.

श्वभ्रित *a.* Full of holes.

श्वयः, श्वयनम् Swelling, increase.

श्वयथुः Swelling, intumescence.

श्वयीचिः [श्वयतेः चित् Un. 4. 74] The moon.

श्वयीची Sickness, disease.

श्वल् 1 P. (श्वलति) To run, go quickly.

श्वल्क 10 U. (श्वल्कयति-ते) To tell, narrate.

श्वल्ल 1 P. (श्वल्लति) To run; see श्वल्.